

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Libellus Sodalitatis: Hoc Est: Christianarum Institutionum Libri quinque

Coster, Franciscus

Antverpiæ, 1587

18 De pœnis animæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46553](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46553)

dentium. Hæ sensuum oblectationes perpetuæ, quibus sensibus carere satius foret, quam frui. Corpus his doloribus fractum & contritum, præ infirmitate vix membra mouebit, & quod viuentibus in difficili morbo vsu venit, planè iacebit atque languebit.

CAPVT XVIII.

DE POENIS ANIMAE.

ANIMA siue à corpore separata, siue post resurrectionem corpori coniuncta, præter vehementissimos ignis cruciatus, singulares quosdã ac proprios dolores habebit, quibus grauissimè afficietur: Animæ imprimis propriū est scire; & omnis homo cū natura sua scire desideret, valde rerum variarum cognitione delectatur. Apud inferos autem (inquit Sapiens) nec opus, nec ratio, nec sapientia, nec scientia erunt. Itaq. phantasia; animæ sensus interior, cuius munus est cogitare, nihil iucundum, aut lætum tractabit, cogitationes omnes in tormentorum immanitate, quæ iam inferuntur, & futurorum expectatione versabuntur, ex qua re intolerabilis dolor nascetur & metus. Memoria repetet atque tactam vitam, honores, delicias, scælicitates quibus omnibus in posterum carendum erit. Heu, inquit, quanta scælicitas in quantâ uersa est miseriam: abundabã opibus, honoribus, fauore; nūc inops, contẽptus, afflictus: Transierunt bona omnia nunquam reditura. obuersione buntur etiam ob oculos peccata, sed longè alia

Resol. 9.

imagine quàm dū delectabant: fœtor eorum,
 & quicquid pudendum habuerunt, cum hor-
 rore, pudore cogitabitur. Intellectus vt sub-
 limior animi potētia, grauissimè torquebitur.
 Considerabit enim primò, quæ, quæquæq. bo-
 na amiserit; gloriam beatorum, regnum cæ-
 lorum, conspectum iucundissimum, & posses-
 sionem fœlicissimam Dei: videbit eò iâ per-
 uenisse socios suos multos in scholis condisci-
 pulos, aut contubernales; se verò in perpetuū
 iis omnibus priuari. Secundò, quæ mala nunc
 habeat, quas pœnas, quos cruciatus. Tertiò,
 quibus operibus sit beatitudine exclusus, &
 æternis incendiis adiudicatus, nēpe peccatis,
 quæ & naturæ aduersantur, & plus molestiæ
 habent, quàm voluptatis, & tantæ sunt fœdi-
 tatis, vt is etiâ, qui peccatis abundat, peccato-
 rum suorum nomine vocari nolit: nemo su-
 perbus, nemo avarus, nemo adulter vult ap-
 pellari. Quartò, quâta facilitate hæc mala eua-
 dere licuisset, & bona adipisci. Quintò, iâ se-
 ram esse pœnitentiam; ianuam cæli clausam,
 nunquã sibi aperiendam, merita Christi nun-
 quam cõmunicanda, inferni claustra nũquam
 referenda. Hic erit vermis conscientiæ perpe-
 tuò rodens, & sine vtilitate præterita obijciēs,
 quē toties monentē audire noluiſti, & ne sti-
 mulos eius persentisceres, continuis peccatis
 oppressisti; qui tecum quodam modo in hanc
 sententiam aget. Nõne hæc tibi futura præ-
 dixi, dum viueres, & vitia deponere & expiare
 liberum erat? priuatus es æterna beatitudine,

Q 3 priua-

priuatus es meritis & sanguine Christi, frustra tibi Christus mortuus est, frustra tibi sanguinem suū fudit, frustra tot labores dolorésq. tui causa suscepit. eras filius Dei, regeneratus in Baptismo, debebatur tibi æterna hæreditas, inexplicabilis illa gloria, adeoq. sedes ipsa & thronus Christi. Viden' socios hos & illos iam gloriosos? hi paris tecū aliquando erant conditionis, nūc in gloriam admissi, tu exclusus, & instar canis eiectus, atq. ad has intolerabiles æternasq. pœnas detrusus, vbi, quocunq. oculorum acie conuertis, nihil præter dolores & cruciatus vides. Si cælum intueris, auertit à te indignabundus vultū suū Christus, irridet Sancti, & socij olim tui abominantur. Si ad laeuam, si ad dextram te conuertas, nihil præter tormenta, & horrificas dæmonum formas occurrit. Nullus tui miseretur, nemo præbet auxilium, nullus solatur, quia iustè pateris, & iniuriam tibi nullā fieri tu ipse tibi conscius es. Et quibus, quæso, modis has tãtas pœnas mercatus es, tantorumq. bonorum iacturam fecisti? libidinibus, auaritia, ebrietate, aliisque id genus flagitiis. & qualia erant illa? multū laboris insumebas, parum reportabas voluptatis, torquebat conscientia, maiores indignabatur, vicini sociiq. detestabantur, contemptui eras aliis. Verè ambulasti vias difficiles, & viā Domini ignorasti. Contrà verò socij isti tui, qui nunc cõputantur inter filios Dei, & inter sanctos fors illorū est, qui tibi videbantur insani, stulti, & miseri, pacata lataq. cõscientia, exi-

Sap. 5.

gua

quo labore, hanc immortalē sibi gloriam pepererunt, dilecti sociis, chari parentibus, & superioribus, venerationi & ornamento ciuibus, vitam duxerunt honestā, tranquillā, & nō inuicundā. Væ tibi misero, & terq̄. quaterq̄. miserrimo, non tamen miserabili: cur non eandem cū illis viā es ingressus? an quod illi potuerunt, tu non potuisses? non tibi similiter præstō gratia Dei fuit? Quid magnū à te postulabatur ad salutē? confitenda erant, & defendenda, deserendaq̄. peccata. Quid magnum? Aderat sacerdos vice Christi peccatorum condonationē offerens, hortabatur concionator, superiores sociiq̄. monebant, conscientia stimulabat; & quid magnum erat confiteri? hoc est, vni soli q̄. homini, & quidē peccatori, qui misereri iussus erat, peccata tua aperire, quæ iam toti inferno sunt manifesta? pudebat tunc eorum vno: at quis pudor nunc corā tot milibus? metuebas iniustæ acquisitæ pecunię restitutionem, ne inopia premereris: nūc autem quæ sunt diuitiæ? vermes, ignis, tormenta: terrenas illas opes alij possident. Pigebat tūc voluptates deserere: sed nunc te ipsæ deserunt, horrent infernum deliciæ, hic, præter tormenta, torturas, & miserias, nihil. Tu voluptates deserere noluisti: sed ecce, voluptates te ad gehennā proficiscentē deseruerunt. Quid enim nunc profunt honores, quid opes, quid delicię? quid cōmodi nunc habes ex omnibus, quæ tanto studio parasti, quorū gratia Deū neglexisti, & miseræ animæ tuæ salutē proiecisti? volu-

pras perit, poena manet. O miserum te, qui,
 cum posses, ista non praecogitasti; qui pias ad-
 monitiones maiorum spreuisti, internasque Spi-
 ritus sancti suggestiones oppressisti; vae tibi, &
 vae aeternum. His ratiocinationibus intellectis,
 voluntas in rabiem & furorem versa, maledicet
Job 3. diei, in quo natus est homo, & nocti, in qua
 conceptus est in utero matris. Cumque aeternas,
 inuitabilesque poenas considerabit, quas ipse
 sibi solus creauit; in se ipse fremet, frendetque.
Psal. 111. miser homo, & in Deum auctorem, qui se finxit,
 blasphemias euomet. Videbit enim peccator,
 & irascetur, dentibus suis fremet, & tabescet.
 O miserum me, inquiet. ideo ne natus sum? quanta-
 to satius fuisset nunquam vidisse hanc lucem?
 Utinam vel modum mihi detur in nihilum re-
 digi; quanto feliciores me sunt iumenta & be-
 stiae, quorum anima una cum corpore extin-
 guitur: iam enim perire cupio, & non conce-
 ditur: mors a me fugit, & tamen sine morte,
 mortem morior sempiternam.

CAPVT XIX.

DE AETERNITATE.

IN hac mortali vita, quicquid diuturnum
 est, molestum est, & graue. Etsi grata est
 quies, tamen si sano duos annos in molli le-
 cto continenter cubandum esset, non ferres tam
 diuturnae quietis laborem. Quid si verum sub-
 eundae essent unius anni graues & continuae
 poenae calculi, contractionis ossium, aut adu-
 rsionis, nonne quiduis pro dolorum illorum de-
 pulsio-